

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze diplomové práce

ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK U POLICIE

Bc. Milan Melichar

© 2016 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce si klade za cíl zhodnotit problematiku veřejných zakázek u Policie České republiky a to od samotného zadávání veřejných zakázek až po její realizaci. Cílem práce je zhodnotit proces zadávání veřejných zakázek u Policie české republiky a to z hlediska teoretického, tedy popisem legislativního, právního prostředí, tak i z hlediska praktické činnosti zainteresovaných zájmových subjektů. Samotný postup zadávání a realizace veřejných zakázek je upraven obecně platnými právními předpisy, ale vzhledem k subjektu zadavatele, jakým je právě Policie České republiky, je tento postup zároveň určován i nařízeními Ministerstva vnitra. Jedním ze základních předpokladů pro efektivní a hospodárné vynakládání veřejných finančních prostředků a to nejen u policie, ale v celé veřejné správě, je správné zadávání veřejných zakázek při nákupu služeb, dodávek či stavebních prací. V diplomové práci je popsán postup při realizaci veřejných zakázek u policie, a to od jejich plánování až po uzavření smlouvy. Jsou zde rovněž zmíněny subjekty, které jsou zapojeny do procesu, včetně jejich práv a povinností.

Klíčová slova:

Policie České republiky, Ministerstvo vnitra ČR, nařízení Ministerstva vnitra ČR, zákon o veřejných zakázkách, veřejná zakázka, veřejný zadavatel, odbor veřejných zakázek, centrální zadavatel, centrální nákupy, uveřejňování vyhlášení veřejných zakázek, věstník veřejných zakázek, elektronická tržiště, transparentnost.

Cíl práce

Cílem diplomové práce je zjistit a vyhodnotit na konkrétním případě proces zadávání veřejných zakázek u Policie České republiky. Dále na základě studia literatury a dostupných odborných materiálů, zpřehlednit legislativní prostředí týkající se daného tématu a vytvořit obecný přehled, který je zaměřen na celkové zhodnocení procesu zadávání veřejných zakázek u zcela specifického subjektu, kterým je právě Policie České republiky. Toto specifické postavení je dáno i tím, jakou roli policie v daném procesu zastává, resp. jaká role je jí přidělena, protože vždy bude mít statut zadavatele, jelikož její pozice eventuálního uchazeče o jakoukoliv veřejnou zakázku je vyloučena. Na základě těchto skutečností se pak pohled na celý systém zadávání veřejných zakázek u policie a jejich realizace může zdát do jisté míry jednostranně zaměřený.

V diplomové práci je podrobněji zpřehledněna jak právní základna, tak i subjekty, které jsou zapojené do celého procesu zadávání veřejných zakázek, včetně vytýčení jejich práv i povinností, a dále i postup v chronologickém sledu, tedy od myšlenky potřeby a zadání zakázky, až po její realizaci.

Metodika

Diplomová práce je rozdělena do tří částí, z toho první dvě části jsou na sobě závislé a prolínají se. V první části je teoretickým východiskem práce především platná legislativa a metodiky Ministerstva vnitra ČR a Policejního prezidia jako gestorů v oblasti zadávání a realizace veřejných zakázek u policie, spolu s předpisy nižší právní síly a interními akty ministerstva a policie. Tato část je zpracována s použitím příslušných výzkumných metod, jako je porovnání právních předpisů, studium zákonů a předpisů, ale i formou konzultace jednotlivých témat s odborníky, kteří ať už na ministerské úrovni, nebo na úrovni Policejního prezidia, realizují v rámci konkrétní náplně své práce veřejné zakázky policie.

Ve druhé, praktické části práce, je zmapován postup realizace veřejné zakázky u policie, s důrazem na subjekty zapojené do celého procesu, na jejich odpovědnost, na jejich práva a povinnosti. Dále je demonstrován postup zadání veřejné zakázky a její zveřejňování, proces hodnocení přijatých nabídek, včetně výběru nejvhodnějšího kandidáta na vítěze, její samotné zadání, kdy jsou zde také zmíněny možnosti průběžné a následné kontroly nad dodržováním pravidel stanovených pro oblast veřejných zakázek.

Součástí praktické části diplomové je kazuistika, tedy rozbor konkrétního zadání veřejné zakázky u policie. K tomuto účelu byl proveden výzkum spočívající především ve sběru dat relevantních informací, jejich vyhodnocení s využitím konzultace na odborné úrovni.

V závěrečné části je provedeno zhodnocení konkrétního případu veřejné zakázky, která byla v kazuistické části popsána v rámci jejího zadávacího řízení a to od samotného vyhlášení výběrového řízení až po samotnou realizaci.

Teoretická část

Teoretická část ve svém úvodu nastiňuje krátký historický úvod do zadávání veřejných zakázek, kde je zmíněno období starověkého Řecka, přes období 16. století zastoupeno Francií, dále přes období první republiky, poválečné období, období po roce 1989 až po současnost, tedy do doby platnosti a účinnosti ZVZ, ve znění pozdějších nařízení. Dále zde

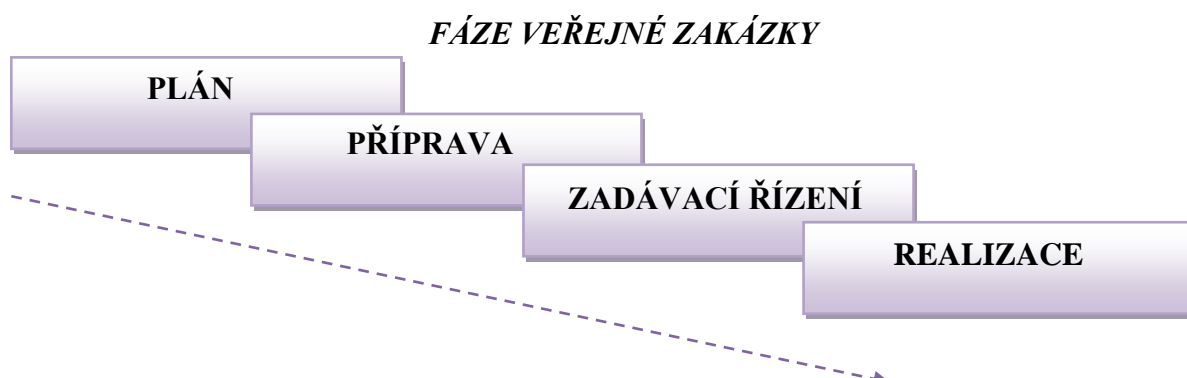
práce vymezuje obecný, legislativní rámec právního řádu ČR, s odkazem na dosud platný právní předpis (ZVZ), podle kterého se zadávání veřejných zakázek řídí, a to s odkazem na již chystanou novelizaci v podobě nového ZZVZ, a zároveň jsou zde uvedeny některé mezinárodní právní předpisy (směrnice EU), které se zadáváním veřejných zakázek zabývají a které bylo nutno, dle požadavku EU, implementovat do vnitrostátní legislativní úpravy. V neposlední řadě jsou zde zmiňovány i normativní akty nižší právní síly, jako jsou nařízení ministerstva vnitra a závazné pokyny policejního prezidenta, které se rovněž zabývají problematikou zadávání veřejných zakázek u policie.

V teoretické části jsou z dosud platného zákona (ZVZ) dále vymezeny základní pojmy, dělení veřejných zakázek dle předmětu a předpokládané ceny, druhy zadávacích řízení a jejich popis s uvedením jejich použití, kdy tato část je zakončena kapitolou, ve které jsou uvedeny lhůty pro podání nabídek a žádostí o účast v zadávacím řízení.

Praktická část

V praktické části jsou uvedeny subjekty, které jsou zapojené do celého procesu zadávání veřejných zakázek u policie a to s popisem jejich práv i povinností, postup zadání a realizace veřejné zakázky, včetně zmínění institutů kontroly. V práci je popisován postup zadání veřejné zakázky, její zveřejňování, klasifikace veřejných zakázek u policie, hodnocení přijatých nabídek, včetně procesu hodnocení přijatých nabídek a výběru nejvhodnějšího kandidáta, kdy jsou zde také zmíněny možnosti průběžné a následné kontroly nad dodržováním pravidel stanovených pro oblast veřejných zakázek.

V kazuistice, která je součástí praktické části diplomové práce, byla popsána konkrétní veřejná zakázka, kde zadavatelem byla Česká republika – Ministerstvo vnitra. Uvedená veřejná zakázka, byla realizována v prosinci 2015 a týkala se nákupu čtyřkolek (ATV) s adaptéry pro provoz na sněhu s tím, že uvedená veřejná zakázka byla rozdělena na 3 vymezené části. Vzhledem k rozsáhlosti uvedené veřejné zakázky, byl popis této případové studie, zaměřen na jednotlivé fáze zadávacího řízení.

ZÁVĚR

Proces veřejných zakázek a s tím spojené investování veřejných prostředků, je veřejností velmi sledováno. To je důsledkem i toho, že veřejné zakázky jsou hrazeny právě ze státního rozpočtu a v nezanedbatelném procentu i s příspěvkem evropských peněz, resp. z dotací Evropské unie. Můžeme říci, že jde o náročný proces, ve kterém se uplatňuje mnoho rozhodovacích kroků a vzhledem k této skutečnosti je žádoucí, požadovat vysokou odbornost u těch, kteří tyto kroky zabezpečují.

Jeden z důvodů proč stále dochází k častým změnám v legislativní úpravě procesu zadávání veřejných zakázek, je beze sporu mediální tlak a zájem veřejnosti o tuto problematiku. Proto také dochází k různé medializaci kauz, které poukazují na některé nestandardně řešené případy. Veřejnost se pak dozvídá informace o veřejných zakázkách, které vyhledávají ministerstva či jiné subjekty veřejné správy, a to i přesto, že někdy jsou na informace o těchto zakázkách uvalena informační embarga. Není se pak co divit, že vznikají různé spekulace, bez ohledu na skutečný zájem věc řádně prověřit, nebo informovat veřejnost o celé problematice v širších souvislostech a o specifikacích, které jsou u zadávání a realizace veřejných zakázek prováděných pro armádu, policii či ministerstva. Smyslem procesu zadávání veřejných zakázek, resp. cílem, je tedy otevřeným způsobem, nestranně, za co nejlepší cenu a v odpovídající kvalitě, zajištění nákupu zboží či služby. V zájmu zadavatele, pro předpoklad úspěšného nákupu produktu, je pak nastavit pravidla tak, aby tato nebránila případným zájemcům účastnit se ve veřejné soutěži a tím vytvořit možnost konkurenčního prostředí, ve kterém by zadavatel měl možnost ovlivnit konečnou cenu a zajistit požadovanou kvalitu.

Problematiku zadávání a realizaci veřejných zakázek upravuje zákon č. 137/2006 Sb. vzpn., o veřejných zakázkách, který v roce 2016 prošel významnou změnou tím, že od 1. října 2016 vejde v účinnost nový zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Tato novelizace by měla přispět k vyšší transparentnosti a efektivnosti procesů, kdy ZZVZ má být zcela novou normou a oproti stávajícímu ZVZ i s jinou filosofií a postupy, což bude mít za následek značné množství větších či menších změn. Obecně lze shrnout, že změny, které předkladatel Ministerstvo pro místní rozvoj v novém ZZVZ navrhuje, znamenají novou etapu v oblasti veřejného zadávání. Ve srovnání s aktuálně platnou a účinnou úpravu ZVZ, klade na zadavatele vyšší míru odpovědnosti, ale zároveň mu dává, i mimo jiného, větší procesní volnost. Lze konstatovat, že tento nový právní předpis (ZZVZ) komplexně upravuje

problematiku veřejného zadávání. Diplomová práce popisuje a vyhodnocuje situaci v oblasti zadávání veřejných zakázek u Policie české republiky, a to v souvislosti s dosud platným ZVZ. Vzhledem ke složitosti tohoto tématu je pochopitelné, že nebylo možné věnovat se veškerým aspektům a problémům, které jsou s touto oblastí spojovány.

Na uvedeném příkladu zadávacího řízení na veřejnou zakázku „Čtyřkolky (ATV) s adaptéry pro provoz na sněhu“ je patrné, že největší problémovou částí, která měla za důsledek prodloužení celého zadávacího řízení, byla samotná fáze hodnocení a výběru nejvhodnější nabídky od jednotlivých uchazečů. Na základě rozhodnutí hodnotící komise o opakovaném vyřazení jednotlivých uchazečů, ať již z důvodu nesplnění kvalifikačních požadavků (§ 59 ZVZ) či z důvodů nesplnění podmínek z hlediska zákonných požadavků, nebo požadavků zadavatele (§76 ZVZ), došlo k prodloužení doby fáze hodnocení a výběru nevhodnější nabídky, a to opakovaným zrušením zadávacího řízení a jeho opětovným vyhlášením. To mělo v konečném důsledku za následek, jednak větší administrativní zátěž pro pracovníky podílející se na zadávacím řízení, tak s tím související ekonomickou zátěž, a hlavně na prodloužení původní plánované doby realizace veřejné zakázky z 30. 9. 2015 na nový termín 15. 12. 2015.

Diplomová práce je zaměřena na popis procesu zadávání veřejných zakázek u Policie České republiky. Popisuje se zde právní základna, a to od norem mezinárodního práva, až po interní akty řízení, kterými je tato problematika podrobně upravena a rozpracována.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná publikace

- BALÝOVÁ, L., *Veřejné zakázky*, Praha: C. H. BECK, 2015, 230 s., ISBN 978-80-7400-560-2,
- HERMAN, P., FIDLER, V. a kol., *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*, Plzeň: 2016, 589 s., ISBN 978-80-7380-595-1,
- JURČÍK, R., *Zákon o veřejných zakázkách*, Praha: C.H. BECK, 2004, 495 s., ISBN 80-7179-661-1,
- KRČ, R., *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou*, Praha: Linde, 2013, 1253 s., ISBN 978-80-7201-888-8,

- KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L., *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady*: právní stav k 1. 4. 2013, 2. aktualiz. vyd., Olomouc: ANAG, 2013, 639 s., ISBN: 978-80-7263-778-2,

Právní předpisy, další prameny

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES.
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, vzpn. (konkr. ve znění č. 375/2015 Sb.)
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 44/2014, o zadávání veřejných zakázek
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 51/2012, o zadávání veřejných zakázek
- ZP PP č. 100/2009, o ekonomické činnosti, řídicí kontrole, tvorbě rozpočtu a pořizování majetku

Internetové zdroje

- Věstník veřejných zakázek [online], Praha, srpen 2016. Dostupné na WWW: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>
- Ministerstvo vnitra České republiky [online], Praha srpen 2016. Dostupné na WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/mvcr-web-nabidky-a-zakazky-verejne-zakazky-79341-verejne-zakazky.aspx>